

דיונים אקטואליים בסוגיות הנלמדות
בס"ד, יום ג' לפרשת חוקת, ו' תמוז תשע"ה, קידושין פרק שני
לע"נ הר"ר אלימלך גבריאלי בן ר' גרשון זצ"ל נלב"ע ב' תמוז ת.נ.צ.ב.ה.
לע"נ האשה הצדקנית הינדא בת ר' שמואל ברוך הלוי ע"ה נלב"ע כ"ג אייר ת.נ.צ.ב.ה.

פנינים

הכנות לשבת

האם יש ענין שהבעל יכין לשבת ולא האשה משום מצוה בו יותר מבשלוחו, עיין בערוך-השולחן (או"ח סי' ר"נ סוף סעי' ג') שכותב לגבי הדין המבואר בגמ' שאפי' אדם חשוב צריך להתעסק בעצמו בצרכי שבת, ש'אצלינו נשותינו עושות ומכינות בעצמן לכבוד שבת, ואשתו כגופו, דהיינו שהגמ' רק באה לאפוקי אם נעשים הדברים ע"י עבדיו או בני ביתו שידאג גם לעשות משהו בעצמו לכבוד שבת אבל אם אשתו מכינה אינו צריך להכין בעצמו כי אשתו כגופו.

הדלקת נרות שבת

במצות הדלקת נרות שבת החיוב מוטל על כל אחד מבני הבית, והאשה מדליקה ומוציאה בזה את כולם. אם רוצה האיש להדליק משום מצוה בו יותר מבשלוחו, מבואר בב"ח (סי' רס"ג) וכן במג"א (סי' רס"ג ס"ק ו') שאין האיש יכול לדחות את אשתו מלהדליק מטעם זה, משום שהנשים מזהירות בו יותר, ובקיצשו"ע (סי' ע"ה סעי' ה') מבואר שהטעם בזה הוא משום שהיא כיבתה נרו של עולם. ויש שביארו (י.פ.) שהאשה טורחת בכל מה שצריך בבית זכות זה קיים לה שהיא מדלקת הנרות.

אלא שכתב המג"א (שם ס"ק ז') שמ"מ האיש יכין את הנרות. אמנם, למעשה מצינו בתוס' בשבת (דף כג:) שיש מעלה שגם האיש ידליק בעצמו, שכתבו שם שהיתה אשה שהיתה רגילה בנר ויצא ממנה בן ת"ח, והיו איש ואשה ששניהם היו רגילים בנר ויצאו מהם שני בנים ת"ח, עי' באריכות בספר רב פעלים (ח"ב סי' נ'), וכן נהג הגר"ש אלישיב זצ"ל להדליק נר שבת בחדר אחר חשוך בלא ברכה (עי' שבות יצחק פ"א אות ג').

הפרשת חלה

מדוע לא נהגו שהאיש יפריש בעצמו חלה ולא האשה. בספר לקט העומר (פרק י' סעי' א') מבואר משום שנתנו מצוה זו של הפרשת חלה לאשה, ועי' באור-זרוע (סי' רכ"ה) טעם הדבר. והחלת-לחם (סי' ז' ס"ק ט"ו) כותב שהאשה מפרישה מכח עצמה ולא מכח הבעל ולכן אין הידור שהבעל יפריש מצד מצוה בו יותר מבשלוחו.

הדלקת נרות חנוכה

האם יש ענין שהאשה תדליק נרות חנוכה לבדה ולא תצא בהדלקת בעלה מצד מצוה בו יותר מבשלוחו. עי' במ"ב בהל' חנוכה (סי' תרע"ה סק"ט) שמביא מהפוסקים שגם לדין שמדליקים כל אחד בפנ"ע אין הנשים צריכות להדליק דהוויין טפילות לאנשים, ולכא' כוונתו שלא נכללות בהידור של נר לכל אחד ואחד שזה נאמר רק על אלו שהם עיקר בבית ולא על הטפילות, ע"ש. ובשעה"צ הביא ממהרש"ל וא"ר שהטעם משום שאשתו כגופו ונחשב שגם היא הדליקה.

משלוח מנות ומתנות לאביונים

הרמ"א (סי' תרצ"ה סעי' ד') פוסק שגם אשה חייבת במצות משלוח מנות ומתנות לאביונים. והמג"א (שם ס"ק י"ד) מבאר מה שלא ראה נזהרים בזה שדווקא האשה תשלח, משום שאשה שיש לה בעל בעלה משלח בשבילה לכמה בני אדם, ומש"כ הרמ"א שאשה מחויבת לשלוח מדובר על אלמנה שאין בעלה משלח בשבילה, אלא שמסיים דמ"מ יש להחמיר.

ויש להעיר בדברי המג"א מדוע לא משלחת האשה בעצמה משום מצוה בו יותר מבשלוחו. ויש לבאר ע"פ דברי שו"ת בנין ציון (הובא במ"ב) שמצדד שצריך ליתן משלוח מנות דווקא ע"י שליח, א"כ אין בזה ענין שתקיים המצוה בעצמה.

עוד יש לציין לדברי הערוה"ש (סי' תרצ"ד סעי' ב') שכותב לגבי מתנות לאביונים בפורים שצריך לתת שני מתנות לשני אביונים מתנה אחת לכל אחד, שאע"פ שאשה חייבת בכל מצוות היום כאיש מ"מ מסתברא שבמתנות לאביונים יוצאים שניהם בשני מתנות כיון דכגוף אחד חשיבי.

ובספר נטעי גבריאלי (פורים פרק ס"ד הע' ה') מבאר דבריו שאם בשעת נתינת הבעל כיוונו שניהם לצאת באותה נתינה יכולים לצאת, אבל אם לא כיוונו צריכה היא לקיים בעצמה, וצ"ע. א"כ אם יכול להתקיים המצוה גם עבורה מדין אשתו כגופו אין בזה ענין שתעשה היא בעצמה את המצוה. ❖

מצוה בו יותר מבשלוחו

הוא הדין בכל המצוות

בגמ' (קידושין דף מא.) 'מצוה' בו יותר מבשלוחו. מבואר שכיון שיש מצוה במעשה הקידושין, לכן יש מעלה שהאיש והאשה בעצמם יעשו את המצוה. וכן במצות כבוד שבת מצוה שיעשה בעצמו. ויסודו בדברי השלטי גבורים בסוגיין, וכן מצינו לקמן (דף ע.) שר' נחמן עשה מעקה בעצמו והשע"ת (ר"נ ס"ק ב') הוכיח מזה ש'מצוה בו' בכל המצוות. וכתב המג"א (או"ח ר"נ ס"ק ד') וכן פסק המ"ב (ר"מ ס"ק ג') שהוא הדין בכל המצוות מצוה בו יותר מבשלוחו.

אכן בספר יד המלך הובא בפתחי תשובה (אבהע"ז לה ב) מבואר שלא מצינו 'מצוה בו יותר מבשלוחו' רק בקידושין ובהכנה לשבת ולא בשאר מצוות. ועיין בשדי חמד (ח"ו דף רפט וח"ה דף שמח) שהאריך בנדון זה אם יש 'מצוה בו יותר מבשלוחו' בכל המצוות.

1. מה הדין ב'הכשר מצוה'

יש לדון האם גם ב'הכשר מצוה' מצוה בו יותר מבשלוחו, או רק במצוה עצמה. בפתחי תשובה (או"ח סימן רנ) כתב שיש מצוה להכין בעצמו סעודת מילה וחתונה [ויש לדון (ח.ש.) אם המצוה מוטלת גם על החתן ועל הכלה, או רק על אבי החתן והכלה], כמו שמצינו בכריתות (דף טו.) שרבן גמליאל הלך לקנות בהמה למשתה בנו. ובמשנ"ב (תס ה) מבואר שיש מצוה לאפות את המצות בעצמו מדין מצוה בו יותר מבשלוחו והרי אפיית המצות הוא רק הכשר מצוה.

בשדי חמד (קונטרס דברי חכמים כלל מג מד) האריך בזה והסיק שרק במצוות שההכנה מפורשת בתורה כמו בשבת דכתיב 'והכינו', ובמצה כתיב 'ושמרתם את המצות' יש מצוה בו יותר מבשלוחו. אבל בכל הכשר מצוה אין מצוה בו יותר מבשלוחו. ועיין במקנה (קידושין מא.) שבהכשר מצוה אין מצוה בו יותר מבשלוחו.

להלכה - שמעתי מהג"ר צבי וובר שליט"א, והג"ר נתן קופשיץ שליט"א, שבכל הכשר מצוה אין דין של מצוה בו יותר מבשלוחו ואין צריך לקנות לולב בעצמו. אכן הג"ר שמאי גרוס שליט"א אמר שבפשוטו אין מצוה, אולם אין זה מוכרע למעשה כי הרי הפתחי תשובה מצדד שיש מצוה כמו שמצינו ברבן גמליאל שטרך לקנות בשר לנישואי בנו, [ויש לדחות שהלך לבדוק כשרות הבשר ולא מצד מצוה בו יותר מבשלוחו, ויש להוסיף (א.מ.) שהשערי תשובה (רנ ס"ק ב') הביא מספר תוספת שבת ש'מצוה בו' בסעודת ברית וחתונה מהא דר"ג משמש עליהם (קידושין לא:) כי שם זה המצוה עצמה ולא רק הכשר.]. ושמעתי מהג"ר יהודה טשזנר שליט"א שנוטים הדברים שבהכשר אין 'חוב' של מצוה בו, אבל עדיין יש 'ענין' לחבב המצוות לטרוח לקיימם בגופו.

2. 'מצוה בו' לבנות הסוכה

שאלו את הגרי"ש אלישיב זצ"ל: (קונטרס פסיק ריש"א עמוד יב) האם בבניית הסוכה הדין הוא שצריך הוא בעצמו לבנות הסוכה ולא לשלוח אחר, או דלמא יש חשש של ביטול תורה. ותירץ הגרי"ש: הוא בעצמו צריך לבנות, דמצוה בו יותר מבשלוחו. שאלה: האם הוא בעצמו צריך לבנות את כל הסוכה או שמספיק אפילו חלק מהסוכה. תשובה: שיבנה את כל הסוכה. אכן דעת הגר"ח קניבסקי שליט"א (ארבעת המינים כהלכתם) שיניח קצת מהסכך בעצמו דמצוה בו יותר מבשלוחו והשאר ע"י שליח.

לכאורה יש להוכיח מדברי הגרי"ש והגר"ח שגם בהכשר מצוה יש מצוה בו יותר מבשלוחו, אכן יש לדחות ששאני מצות סוכה שיש מצוה בעצם בניית הסוכה, וכמבואר בשאלתות (שאלתא קסט) דמחייבין בית ישראל למעבד מטללתא ומיתב בה שבעה יומין, דכתיב חג הסוכות תעשה לך שבעת ימים וכתוב בסוכות תשבּו שבעת ימים. ודייק מזה הנצי"ב בהעמק שאלה שם שעצם הבנין הוא מצוה.

וכן מדויק ברש"י דבשדי חמד (קונטרס דברי חכמים כלל מג מד) הוכיח שאין 'מצוה בו' בהכשר מצוה, מדברי רש"י (מכות דף ח.) שאין מצוה לחטוב עצים לסוכה. ושם ברש"י מדויק שדוקא חטיבת עצים איננה מצוה, אבל בנין הסוכה יש בה מצוה. וכן משמע ממה שמברכים שהחיינו בזמן בניית הסוכה (סוכה דף מו א). ובירושלמי (ברכות פ"ט ה"ג) שהעושה סוכה מברך על עשייתה [אכן

חיוב מצוה אצל גדולי ישראל

בגמ' (יבמות קט:) כל האומר אין לו אלא תורה אפילו תורה אין לו, שנא' ולמדתם ועשיתם כל שאינו בעשייה אינו בלימוד. ופירש המהר"ל מפראג (חידושי אגדות יבמות דף קט: ד"ה כל) שמדובר באדם ששולח שליח לעשות סוכה ושאר מצוות מחמת 'ביטול תורה', נמצא שאין התורה אצלו בפועל רק בשכל וכיון שאינו בעשייה אינו בלימוד, כי צריך מעשה אצלו דוקא ולא אצל אחרים. הגרש"ז אוירבאך זצ"ל היה משיב לחוששים ל'ביטול תורה' בהדלקת נרות חנוכה שהוא באמצע 'סדר שני', על פי דברי המהר"ל שלא ירויחו כלום אם ילמדו על חשבון המצוות כי גם תורה לא יהא להם (א.ל.ר.). אכן הגרש"פ שינברג זצ"ל הורה שיכול לגמור ללמוד את סדריו הקבועים בסדר שני ואח"כ ידליק (ז.ס.). ופעמים שהורה שישלח שליח. (שערי ימי החנוכה).

הג"ר אלחנן וסרמן זצ"ל כששהה בקובנא אצל הג"ר גדליה דסלר זצ"ל לא היה לו סוכה משלו ואכל בבית משפחת גיברלטר ברחוב לוקשה 13, כשגמרו לבנות את הדפנות ביקש ר' אלחנן את הזכות להניח את הסכך וקיים המצוה בגופו. (יסור יסרני עמוד 149). א.ה. יש לתמוה מדוע שיפסיד בעל הבית את המעלה של 'מצוה בו יותר מבשלוחו'. וי"ל עפ"י התבואות שור (סימן כח ס"ק יד) שאם מכבד לאחר לזכות במצוה אינו עובר על מצוה בו יותר מבשלוחו, כי לשלוח שליח נחשב זלזול במצוה, אבל כשמכבד לאחר כגון לת"ח חשוב ממנו אדרבה הוד והדר הוא למצוה שמתכבדים על ידו. עוד חידוש יש בסיפור זה שאפילו בסוכה שאינה שלו מצוה בו יותר מבשלוחו. ויש להסתפק באורח לשבת אם יש מצוה שיביא מאכל אחד לקיים בו כבוד שבת.

החפץ חיים היה דרכו לטרוח בגופו בהכנסת אורחים, פעם נזדמן בביתו אורח שלא הסכים שהח"ח ישרת אותו ורצה לדאוג בעצמו לצרכיו, אמר לו הח"ח בטרוניה מדוע אתה רוצה 'להפסידני' את מצות הכנסת אורחים וכי גם תניח תפילין במקומי (מ.ס.). הסטייפלער אמר לאורח שסירב לקבל ממנו מאכל ומשתה, שהאורח דינו כאתרוג ואטו האתרוג יסרב שיטלוהו הרי זהו מצותו (י.מ.א.).

החזו"א היה מכין בעצמו את מנורת הנפט לכבוד השבת. (ארחות רבינו ח"א עמוד קא). הג"ר דוד בהר"ן זצ"ל בערב שבת מיד אחר תפילת שחרית, בעודו בטלית ותפילין ובטרם השלים את סדריו הקבועים, היה מכין את הדג הטחון בריחים של יד (כפי שהיה נהוג בתקופתו) לכבוד שבת, וחוזר לתלמודו. כמו כן היה לש בעצמו את החלות, ומכין את המאכל כמין 'קישקע' מקישואים. (אורח דוד עמוד נז).

רה"י הגרנ"צ פינקל זצ"ל הקפיד לצקת בעצמו את היסודות של כל בניני הישיבה, על אף הקשיים שהיו לו מחמת מחלתו טיפס על מדרגות זמניות, והעפיל מעל מהמורות של אבנים וברזלים לבדוק בעצמו את הנעשה וללחוץ על דוושת היציקה, כך היה בהרחבת ביהמ"ד המרכזי וכן בכל בניני הישיבה, בקיץ ובחורף בקור ובחום (בכל נפשך עמוד 182).

סיפר אברך מופלג משיבת מיר (י.ז.ו.) ב'ליל ששי' לפני כחודש נקטעה חלק מאצבעו של הילד בן השש ע"י טריקת דלת, לאחר שהבן פונה לבית החולים בלוי האם, התעכב האבא לערוך את השולחן לכבוד שבת כמידי שבוע, תוך כדי סידור השולחן התגלה שחסר חלק נוסף של האצבע ומחמת העיכוב בבית הוא נמצא, תכף 'טס' במונית לבית החולים עם אותו חלק, הרופאים הגיבו שאם היה מתאחר יותר, לא היו מצליחים לחבר את האצבע. מסיים האברך שזה בזכות הקבלה להכנת השולחן ב'ליל ששי', כי אילולי התעכב בבית כבר היה מאוחר מדי. ❖

דעת הבבלי (מנחות מב) שאין מברך. ועיין בהערות להגרי"ש אלישיב זצ"ל (ריש מסכת סוכה) דייק דברי השאלות ורש"י הנ"ל שיש מצוה.

3. מצוה בו בכבוד שבת

ולכאורה יש להוכיח מההכנות לשבת שהוא רק הכשר מצוה. אכן יש לדחות שכבוד שבת זה דין בעצם אבל בכל הכשר אין בו דין של מצוה בו יותר מבשלוחו.

ויש לכך כמה ראיות - 1. הגר"א בביאורו (תקכט ס"א) כתב דמצות כבוד שבת הוא בערב שבת, ומצות עונג שבת הוא בשבת. 2. ידוע בשם הגרי"ז לדייק בלשון הרמב"ם (שבת פרק ל הלכה ה-ו)

שאלה: אדם שאינו בקי בבישולים שאם יקיים דין הגמ' 'מצוה בו יותר מבשלוחו' לא יצא המאכל טעים וערב כל כך, ואם אשתו תבשל יצא טעים מאוד, מה עדיף האם יבשל הוא בעצמו מצוה בו יותר מבשלוחו או עדיף שאשתו תבשל. וכן יש לדון בכל המצוות כגון בניית הסוכה כאשר הוא לא יודע לבנות יפה, ושלוcho יעשה סוכה מהודרת ונאה. וכן אם האב רוצה להדר ולקיים בגופו מצות מילה לבנו, אולם יהא יותר צער לתינוק ופעמים שישאר ציצין שאין מעכבין את המילה. (י.מ.א.).

תשובה: הגר"נ פרצוביץ זצ"ל העמיד מחלוקת הראשונים, לפירוש רש"י 'דכי עסיק גופו במצות מקבל שכר טפי' משמע שאין מעלה בגוף המצוה אלא רק לקבל יותר שכר דלפום צערא אגרא, אבל בתוס' ר"י הזקן (קידושין מא.) ובפירוש הר"ח (שבת קיט.) משמע שהוא מעלה בגוף המצוה ולא מחמת השכר, וכן כתב הש"י חמד (חלק ד' מערכת המ"ם כלל נז) להראות חיבתו וחשקו לקיים המצוות. וכן כתב הגר"ז (מעשה חייא קידושין סימן כ') שלא חסר במצוה אלא שזהו מכבוד המצוה. וייסד לפי זה הג"ר אליהו ברוך פינקל זצ"ל (שיעורי רבי אליהו ברוך עמוד תמב הערה 9) שלדעת רש"י שאין זה מעלה בגוף המצוה, ודאי שההידור במצוה ע"י שליח חשוב יותר מהקיום בגופו. אבל לדעת תוס' ר"י הזקן שהקיום בגופו הוא מעלה בגוף המצוה, בזה יש לדון איזה מעלה עדיפה טפי.

לענין מאכלי שבת

להלכה - שמעתי מהגר"נ קופשיץ שליט"א שמצד כבוד שבת גופא מצותו שלא יבשל וכך אשתו תבשל מאכל יותר טעים, וכן יש כאן ענין של שלום בית. מאידך שמעתי מהגר"ר שמאי קהת הכהן גרוס שליט"א שתלוי במציאות אם יהא גרוע ביותר ימנה שליח, אבל אם יהא גרוע קצת עדיף שיעשה בעצמו, וכמבואר בספר 'בני יונה' לענין כתיבת ס"ת. ומהגר"ר יהודה טשזנר שליט"א שמעתי שכבר הכריע בזה הגר"ש הלוי ואזנר זצ"ל (שבט הלוי ח"ב סימן קלה) עפ"י דברי הדובב מישרים (סימן מז אות ב') שהידור מצוה עדיף על מצוה בו. אלא שהוסיף שבאופן שיהא רק הידור מועט יעשה מה שירצה.

ושמעתי להוסיף בזה טעם (ר.ל.) עפ"י דברי הגר"ח במעשה שהיה בעיר בריסק עם שני חזנים, הראשון בעל קול ערב ונפלא אך אינו מופלג ביראת שמים, השני ירא שמים מופלג אך אין לו קול ערב, ופסק הגר"ח להעדיף את הראשון בעל הקול הערב, שהחפצא של חזן הוא בעל קול נאה, ומה שכתוב ברמ"א (תקפ"א סעיף א') שיחזרו אחר חזן היותר הגון והיותר גדול בתורה ובמעשים ושיהא בן שלשים ושיהא נשוי הוא רק מעלה וקדימה אחרי שיש עליו שם חזן, וכאן הראשון הוא יותר 'חזן' מהשני. לפי סברא זו אפשר לומר לענין מאכלי שבת שמצותם הוא לענג את השבת במאכלים ערבים ומפוטמים והחפצא של המצוה הוא כפי מידת התענוג, ואילו המעלה של מצוה בו יותר מבשלוחו זה רק כשהקיום שוה בשניהם ולכן עדיף שתבשל אשתו ולא הוא.

לפי זה מובן מדוע כל אמורא הכין דבר אחר לכבוד שבת - ר' ספרא מחרין רישא ורבא מלח שיבוטא. ובגמ' בשבת (קיט.) נוסף - רב הונא מדליק שרגי, רב פפא גדיל פתילתא. רב חסדא פריס סילקא. רבה ורב יוסף מצלחי ציבי. רבי זירא מצתת צתותי. רב נחמן בר יצחק מכתף ועייל מכתף ונפיק. ומאי קמ"ל, ועוד מדוע כל אחד לא עשה מה שחבירו עשה, אכן להנ"ל נפלא שכל אחד עשה רק מה שיהא מוצלח ביותר, אבל מה שאינו יודע לעשות טוב אדרבה מצוה שאחר יעשה כדי שיצא באופן משובח יותר.

בכתיבת ספר תורה

נדון כזה מצינו לענין מצות כתיבת ספר תורה שמצוי שהרוצה לקיים בגופו את מצות הכתיבה פעם אחת בחיים לא יצא הכתב יפה ומהודר כל כך, מאידך אם ימנה שליח סופר מהודר יצא הכתב יפה ונאה, ויש לעיין אם להעדיף את הדין זה קלי ואנוהו, או להעדיף הדין של מצוה בו יותר מבשלוחו. ועיין בחיי אדם (כלל ס"ח אות ז') שהסתפק בזה ולא הכריע, אולם בספר 'בני יונה' (על הלכות כתיבת סת"ם) מכריע שאם הס"ת יצא קצת יותר גרוע עדיף שיעשה הוא בעצמו מאשר שלוחו, אבל אם יצא גרוע מאוד עדיף שיעשה שלוחו מאשר שיעשה הוא בעצמו. וגאב"ד טשעבין זצ"ל (שו"ת דובב מישרים סימן מז אות ב') האריך בזה והכריע שעדיף הידור מצוה מקיום בגופו. והגר"ש הלוי ואזנר זצ"ל (שבט הלוי חלק ב' סימן קלה) הוכיח כדברי הדובב מישרים שהידור מצוה עדיף. (י.פ.).

מחיל אל חיל

נדון כעין זה מצינו בדברי הרמ"א בשם המהר"ל (תרכה א) - ומצוה לתקן הסוכה מיד לאחר יום כפור, דמצוה הבאה לידו אל יחמיצנה. מה הדין באדם שאין לו פנאי להתחיל בעצמו את הסוכה רק ע"י שליח, או שהוא בעצמו יעשה למחרת ויפסיד את המעלה של ילכו מחיל אל חיל, האם עדיף לקיים ההידור או עדיף שיבנה הסוכה בגופו למחרת. לדעת הגר"ש אלישיב זצ"ל (אשרי האיש או"ח ח"ג עמוד קנט) עדיף שיתחיל במוצאי יום כיפור אף שזה רק על ידי שליח, אולם לדעת הגר"ח קניבסקי (ספר ענני כבוד) יעשה כרצונו. נדון כעין זה מצינו גם בנר חנוכה שדעת הגר"נ קרליץ שליט"א (חוט שני ריבית עמוד קמב) שעדיף להדליק בזמן ע"י שליח, מלהדליק בעצמו מאוחר בלילה או בפלג המנחה. ונחלק עליו הגר"ש הלוי ואזנר זצ"ל (שבט הלוי ח"ד סימן ס"ו) שעדיף להדליק בעצמו מאוחר מלהדליק בזמן ע"י שליח. ❖

חייב לעשות דברים שהן לצורך השבת בגופו שזה הוא כבודו, וכל המרבה בדבר זה הרי זה משובח. מבואר שעצם פעולת ההכנה הוא מכבוד השבת. ולכן נקט הרמב"ם לשון 'חייב' ולא 'מצוה'. 3.

לשון השו"ע (או"ח רנ א) ישתדל להכין בעצמו שום דבר לצרכי שבת כדי לכבדו. 4. כל אחד מהאמוראים הכין דבר אחר, כמבואר בגמ' ומדוע בכל המצוות לא סיפרה הגמ' איך שהאמוראים טרחו לקנות ד' מינים ולכתוב פרשיות לתפילין או לקנות את המרור לליל הסדר משמע שהוי מצוה בעצם של כבוד שבת. 5. עוד ראייה ממה שכתב בפלא יועץ (ערך הכנה) שאף אם עורך ומסדר את השולחן לכבוד שבת קיים מצוה הכנה לשבת, וכמשמעות לשון השו"ע 'שום דבר'. ומוכח שיסודו בכך שמתכוון לשבת. 6. עוד ראייה ממה שהסתפק הגר"נ קרליץ שליט"א (חוט שני ח"א פ"ד ס"ק א') אם מתעסק בהכנות לשבת 'לצורך אחרים' אם יצא בזה ידי חובת מצות והכינו, מוכח שכבוד שבת הוא עצם טרחתו בהכנות לשבת. ❖

'עו"מק הפ"ט'

פתרונות, הצרות, והארות. נ"ד: 052-7687405 | פקס: 02-6507823